

Ügyszám: NAIH-18220-2/2026.
Ügyintéző: dr. Berei Szonja
E-mail: berei.szonja@naih.hu
Tel.: 391-1412

Dr. Szilas Péter
helyettes államtitkár
Szociális és Családügyi Minisztérium

szilas.peter@szcsm.gov.hu
fruszina.gardos-orosz@im.gov.hu
levente.szabo@im.gov.hu

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

Az egyes törvényeknek a gyermekek jogainak és biztonságának megerősítését célzó módosításáról szóló, T/680. számon benyújtott törvényjavaslatra (a továbbiakban: törvényjavaslat) a személyes adatok védelme és a közérdekű adatok nyilvánossága szempontjából a következő észrevételt teszem.

1. A törvényjavaslat az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: Bíróság) C-769/22. sz. ítéletének (a továbbiakban: Ítélet) végrehajtásához szükséges módosító rendelkezéseket tartalmaz. Az Ítélet – a főtanácsnoki állásponttal összhangban – alapvető követelményként hangsúlyozta, hogy „a büntetőjogi felelősség megállapítására vonatkozó határozatokkal és a bűncselekményekkel kapcsolatos személyes adatok GDPR 10. cikke szerinti kezelésének előre láthatónak kell lennie”.

Az Ítéletben megfogalmazottak szerint továbbá a hatályos szabályozás „nem felel meg annak a követelménynek, hogy a magánélet tiszteletben tartásához és a személyes adatok védelméhez való alapvető jogokba történő beavatkozást [...] a feltétlenül szükséges mértékre kell korlátozni, mivel a büntügyi nyilvántartásról szóló törvény 67.§-a (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett adatmegismerési igény benyújtására potenciálisan jogosult személyek köre – különösen az e törvény 75/B. §-a (3) bekezdése a) pontjának ab) alpontja értelmében a kiskorú nevelését, felügyeletét vagy gondozását ellátó nagykorú személyek tekintetében – túlságosan széles”.

A törvényjavaslat alapján az „adatmegismerési igény benyújtására potenciálisan jogosult személyek köre”, azaz a *büntügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a büntügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény* (a továbbiakban: Bnytvt.) 75/B. § (3) bekezdés a) pont aa) és ab) alpontja szerinti személyi kör mind megfogalmazását, mind értelmezési tartományát tekintve azonos a hatályos szabályozásban rögzítettekkel. Ebből fakadóan kétségesnek tartom, hogy a törvényjavaslat jelenlegi szövege az Ítélet – e tekintetben történő – maradéktalan végrehajtására alkalmas.

Ennek megfelelően a törvényjavaslat 7. § (1) bekezdésével megállapítandó, a Bnyt. 75/B. § (3) bekezdés a) pont aa) pontjában megfontolandónak tartom a „hozzátartozó” helyett egy szűkebb, taxatívan meghatározott – a kiskorúval hozzátartozói vagy közeli hozzátartozói viszonyban lévő – személyi kör jogosultkénti rögzítését, tekintettel arra is, hogy a „hozzátartozó” Ptk. szerinti meghatározásának értelmezési tartományában foglalt több személy (így különösen a „házastárs” és annak „egyenestörvényes rokona és testvére”, továbbá az „örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt „gyermek”) megismerési jogának biztosítása a szabályozási céllal védett alanyi kör (kiskorúak) tekintetében értelmezhetetlen és/vagy szükségtelen.

2. Ugyanitt a Bnyt. 75/B. § (3) bekezdés a) pont ab) alpontjában is indokoltnak tartom, hogy a jelenlegi jogosulti kör helyett a szöveg egy pontosabban és szabatosabban megfogalmazott, lehetőség szerint taxatív módon meghatározott jogosulti kört rögzítsen. E tekintetben olyan megoldást támogathatónak tartok, amely a jogosulti minőséget – a jelenlegi szöveggel megegyezően – tartalmilag a kiskorú „neveléséhez, felügyeletéhez vagy gondozásához” köti, ám a jogosulti kört a jogalkotó vagy pontosabban meghatározza (pl. kiskorú törvényes képviselője, gyámja stb.) vagy ezen minőség olyan igazolását írja elő a kérelem tartalmaként, amely alapján a hozzáférésre jogosult személye egyértelműen meghatározható, „előre látható” nemcsak az adatmegismerési jogosultsággal érintettek, hanem a kérelmet elbíráló bünyügyi nyilvántartó szerv számára is.

Így a lehető legkisebbre csökken a bünyügyi nyilvántartó szerv döntési jogkörének terjedelme, az adatmegismerési kérelemről nem diszkrecionálisan kell döntenie, hanem a törvényben lefektetett feltételek meglétének vagy hiányának egyszerű vizsgálata alapján.

3. Az Ítélet másik alapvető megállapítása a hatályos szabályozással kapcsolatban, hogy *„az [...] adatokhoz való hozzáférés anyagi jogi feltételei sem tekinthetők kellően pontosnak ahhoz, hogy teljesüljön a GDPR 10. cikke szerinti, a szükségesség és az arányosság általános követelményeit biztosító, „az érintett jogai és szabadságai tekintetében megfelelő garanciákra” vonatkozó követelmény”*.

A törvényjavaslat 7. § (1) bekezdésével megállapítandó, a Bnyt. 75/B. § (3) bekezdés c) pont ca) alpontjában ezért ahhoz, hogy ezen hiányosságot a törvényjavaslat orvosolja, az abban foglalt jelenlegi garanciák (pl. a védendő kiskorú személy természetes személyazonosító adatainak ellenőrzése a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban) mellett azt is minimálisan szükségesnek tartom, hogy a kérelmező a kérelméhez olyan bizonyítási eszközöket, így okiratokat is köteles legyen csatolni, amely alapján a bünyügyi nyilvántartó szerv egyértelműen meg tudja állapítani, hogy az „érintett” (azaz a bünyügyi nyilvántartásban potenciálisan szereplő elkövető) és a „védendő kiskorú személy” közötti közvetlen személyes kapcsolat vagy a közvetlen személyes kapcsolat „lehetősége” fennáll vagy a jövőben valószínűsíthetően fenn fog állni (pl. kiskorú versenyengedélye egy sportági szakszövetségnél, melynél az „érintett” a kiskorút is érintő munkakörben van foglalkoztatva). Természetesen nem az okiratsajták taxatív felsorolása szükséges ehelyütt, hanem annak kifejezett rögzítése, hogy ezen „kapcsolat” vagy „potenciális kapcsolat” a kérelmező által igazolandó.

4. A törvényjavaslat 7. § (2) bekezdésével megállapítandó, a Bnyt. 75/B. § új (5) bekezdésben a „kérelme megalapozatlan” fordulat helyett javaslom a „kérelme egyértelműen megalapozatlan” fordulat használatát. Az egyértelmű megalapozatlanság feltétele azt jelenti, hogy a megalapozatlanság további vizsgálat nélkül, önmagában a kérelemből kiderül, és nem szükséges, hogy a hatóság ezt más körülménnyel alátámassza.

5. Ugyanitt javaslom továbbá a gondolatjelek közötti szövegrész kiegészítését a következőképpen: „különösen annak ismétlődő vagy a felületen kezelt adatokkal való...”

Álláspontom szerint tartalma alapján önmagában egy kérelem is minősülhet visszaélésre alkalmasnak, nem szükséges hozzá, hogy ismétlődő kérelemről legyen szó, így ennek megjelenítését javaslom a normaszövegben is.

6. A törvényjavaslat 8. §-ával megállapítandó, a Bnyt 75/C. § (1) bekezdés első mondatában szükségesnek tartom kifejezetten rögzíteni, hogy az a „keresés”, amelynek végzésére a munkamenet befejezéséig jogosult a kérelmező, kizárólag (!) csak arra az érintettre vonatkozhat, akinek családi és utónevét a kérelmében megjelölte. Az engedélyezett „keresési jogosultság” tekintetében tehát az adatmegismerési jogosultságot a megfelelő technikai eszközökkel úgy kell beállítani, hogy az a kérelemben meg nem jelölt érintett tekintetében találatot nem adhat. Ezen törvényi előírás és technikai intézkedés megítélésem szerint az Ítéletben foglaltak megfelelő végrehajtásához elengedhetetlenül szükséges.

Budapest, az elektronikus aláírás és időbélyeg szerint

Dr. habil. Péterfalvi Attila,
elnök, c. egyetemi tanár

Mellékletek:
Nincs.

Kérem válaszában hivatkozzon a levél ügyiratszámára!